

Mehmet Ali Ağca'nın kaçtığı Askeri Cezaevi, çok geniş bir alana yayılmış bulunan Zuhur Birlikler Tugayının ortasında bulunuyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

M. Ali Ağca, Askeri Cezaevinde bulunuyordu

Kartal Askeri
Cezaevine sevkini
avukatı istemişti

Ağca'nın kaçmaya kalktığı ve kaçtığı yerlere sevkini, avukatı (Sağ başta ayakta) ısrarla istemişti.

11 TEMMUZ 1979 "İPEKÇİ'Yİ BEN ÖLDÜRDÜM" MEHMET ALİ AĞCA, YAKALANDIKTAN SONRA BASIN MENSUPLARININ KARŞISINA ÇIKARILDIĞINDA SOĞUKKANLILIKLA İPEKÇİ'Yİ ÖLDÜRDÜĞÜNÜ SÖYLÜYÖRÜ

24 EKİM 1979, "KATİL BEN DEĞİLİM" 14 EKİM SEÇİM SONUÇLARI AÇIKLANDIKTAN SONRA AĞCA, ÇIKARILDIĞI İLK DURUŞMADA İFADE DEĞİŞTİRMİŞ VE CİNAYETİ KENDİSİNİN İŞLEMEDİĞİNİ SÖYLEMİŞTİ

Daha önce de kaçmaya kalkışmıştı

Atilla Serpil'in yatağının altından
iki silah çıktı

Ağca ile birlikte Adli Tıp'a getirilen Atilla Serpil
bir görevliyi rehlin aldı
**İpekçi'nin katili
kaçmaya kalkıştı**

Yüksek din adamlarının fetvası üzerine
**Mekke'deki Kutsal
Cami, güvenlik kuvvetlerince
kurtarıldı**

ABD, Mescid ül Haram'a
yapılan saldırıyı kınadı

**DIŞ HABERLER
SERVİSİ**
Mekke'de bir grup saldırganın işgali altında bulunan kutsal Mescid-ül Haram'ın, Suudi Arabistan güvenlik kuvvetlerinin kontrolü altına girdiği açıklandı.
Bildirildiğine göre, yüksek din adamlarının verdikleri fetva üzerine, güvenlik kuvvetleri kutsal caminin işgalcilerinin bulundukları bölümlerine yoğun bir saldırıya giriştiler. Saldırdan hemen önce bizzat Kral Halit'in camiye gelerek işgalcileri teslim olmaya ikna etmeye çalıştığı, aksi takdirde öldürüleceklerini söylediği de belirtildi.
İŞGALCİLERİN İSTEKLERİ
Çeşitli kaynaklardan gelen habere göre, kutsal camiye işgal altında bulunduran Harici mezhebinden saldırganların üç isteği bulunmaktadır. (Devamı, Sa. 7, Sü. 8'de)

CHP milletvekilleri, güvenoylamasının sonucunu açıklayan dinleyicilerin salondan çıkarılmasını istediler.

Yay-Kur öğrencileriyle görüştük (3)
**Yetkililer Yay-Kur
öğrencilerinin isteklerine kulak versin**

GENÇLİK SERVİSİ
Yay-Kur Açık Yüksek Öğrenim öğrencileriyle yaptığımız röportajın son bölümünü aşağıda okuyucularımıza sunuyoruz.
"HERHALDE MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ BUTÇE AÇIĞINI BİZ KAPATTIYORUZ"
AYDINLIK: Bugüne kadar öğrenciler Yay-Kur'a çok para ödemişler. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?
(Devamı sa. 7, sü. 1'de)

Selver Durmuş, "Yedeksu bay olamazsak halimiz perişan"

229 KABUL, 208 RED, 1 ÇEKİMSER

Hükümet güvenoyu

aldı

- CHP'li Şenses kabul oyu verdi, çekimser oy bağımsız Kaya'nın
- 6 CHP'li oylamaya katılmadı

ANKARA (ÖZEL)
AP Genel Başkanı Süleyman Demirel tarafından kurulan azınlık hükümeti dün Millet Meclisinde 229'a karşı 209 oyla güvenoyu aldı. Siirt Bağımsız Milletvekili Abdülkadir Kaya çekimser oy kullanırken, CHP'den Kenan Durukan (Ankara), Öner Miski (Hatay), Yusuf Ziya Ural (İzmir), Mustafa Özlün (İzmir), Akın Simav (İzmir), Burhan Karacelik (Zonguldak), CGP Genel Başkanı Turan Feyzioğlu (Kayseri), Bağımsız Abdülkerim Zilan (Siirt) oy kullanmadı. (Devamı sa. 7, sü. 4'te)

**iki CHP milletvekili
daha istifa etti**
• Demirel hükümetine beyaz oy kullanan Şenses ihraç istemiyle disiplin kuruluna verildi

ANKARA (ÖZEL)
İzmir milletvekilleri Akın Simav ile Mustafa Özlün dün CHP'den istifa ettiler. Bu istifalarla birlikte CHP'nin Millet Meclisindeki sandalye sayısı 204'e düştü. Bu arada güvenoylamasında Demirel hükümetine "kabul" oyu veren CHP Ankara Milletvekili Cengiz Şenses kesin ihraç talebiyle Disiplin Kuruluna verildi.
CHP'nin İzmir milletvekilleri Akın Simav ve Mustafa Özlün dün CL'den istifa ettiklerini açıkladılar. İki milletvekilinin istifa dilekçelerinin en geç bugün CHP Genel Merkezine ve Millet Meclisi Başkanlığına ulaşması bekleniyor. Her iki milletvekilinin de istifa dilekçelerinde "Geçirilen 22 aylık dönemden sonra CHP'de hizmet etme imkanı

Adli Tıp Kurumunu kendi çiftliği gibi kullanıyor
**Adli Tıp Başkanı yetkilerini
yakınlarına çıkar sağlamak için
kullanıyor**

İSTANBUL (ÖZEL)
Adli Tıp Başkanı Prof. Şemsi Gök'ün yol-suzluk ve yetki suiistimallerinden sonra, şimdi de yetkilerini bazı yakınlarına çıkar sağlamak için kullandığı ortaya çıktı.

Bir yakınının, kendisine gönderdiği ve işin çabuklaşmasını talep ettiği mektubunu, Şemsi Gök'ün resmi bir yazışma gibi göstererek, hazırlık aşamasında bulunan bir

(Devamı sa. 7, sü. 3'de)

Hakkı Yaşar adlı bir kişi tarafından Şemsi Gök'e gönderilen ve Gök'ün üzerine kendi el yazısı ile kurum hatibinden bilgi istediğini belgeleyen mektup. Mektubun en üzerinde A.T./1066 yazılarak resmi bir yazışma gibi numara verilmiş.

Cağıtözü'nde Kardeşler Apartmanının beşinci katı Gök tarafından usulsüz olarak kiralandı. FOTOĞRAF: AYDINLIK

• Ağca'nın Kartal Askeri Cezaevinden resmi elbise giyerek kaçtığı ihtimali üzerinde duruluyor

İSTANBUL (ÖZEL)
Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü ve Başyazarı Abdi İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca, dün Kartal Maltepe Askeri Cezaevinden kaçtı. Olay, dün sabah saat 08.30'da yapılan yoklamada Mehmet Ali Ağca'nın cezaevinde bulunmadığının saptanmasıyla açığa çıktı. Yetkililer, katilin kaçış biçimi ve zamanının henüz belirlenemediğini, ancak garizondan sivril elbiseyle çıkmanın çok güç olduğunu, sanığın bir görevlinin yardımıyla resmi elbise temin edilerek kaçırılma olasılığının büyük olduğunu belirttiler. (Devamı sa. 7, sü. 4'te)

TEPKİLER
Hasan Fehmi Güneş:
"Ağca'nın planlı bir şekilde kaçırılması, Abdi İpekçi'yi örgüt talimatıyla öldürdüğünün göstergesidir"

HABER MERKEZİ
Mehmet Ali Ağca'nın cezaevinden kaçması üzerine bir açıklama yapan eski İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, Ağca'nın planlı bir şekilde kaçırılması, Abdi İpekçi'yi, Ağca'nın kendi kararıyla değil, bir örgüt talimatıyla öldürdüğünün göstergesidir" dedi.

Güneş, İçişleri Bakanlığı döneminde yakalanan Mehmet Ali Ağca'nın kaçırılması ile ilgili olarak şunları söyledi: "Ağca'nın kaçırılması olayı, ciddi bir planlama sonucudur. Bundan önceki kaçırma girişimi

(Devamı, Sa. 7, Sü. 8'de)
İçişleri Bakanı Gülcügil: "Tedhiş sağdan gelsin, soldan gelsin karşısındayız"

ANKARA (ÖZEL)
İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil, "Tedhiş sağdan gelsin, soldan gelsin, nereden gelirse gelsin karşısındayız. Tedhişle mücadele edeceğiz" dedi. Yankı dergisinin tedhişçiler korusundaki sorularını yanıtlayan İçişleri Bakanı, Tedhişçi önlemleri (Devamı sa. 7, sü. 2'de)

İran'da rehinelere yargılanma tarihlerini Homeyni saptayacak

- İran Genel Kurmay Başkanı: "Amerikan ordusu bize saldırmak aptallığına düşerse, ülkemizi koruyacağız"
- İşgalci öğrenciler ABD Temsilciler Meclisi Üyesi Hansen'le görüşti

TAHRAN'DA işgali sürdüren Müslüman öğrenciler, Pakistan halkına bir mesaj yayımlayarak Pakistan'ı da ABD zulmüne karşı savaşan İran'a katılmaya çağırıyor. Pakistan ise konunun BM Güvenlik Komitesi'ne ele alınmasını istedi. Tunus, Zaire, AND ülkeleri de olayı kınadı.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Tahran'daki Amerikan Büyükelçiliğini işgal eden öğrenciler, ellerindeki rehinelere casusluk suçundan yargılanacakları tarihi dini lider Ayetullah Homeyni'nin saptayacağını bildirdiler. Sayıları 49 kadar olduğu sanılan rehinelere büyükelçilikteki üçüncü haftalarını tamamlarken, basına bir açıklama yapan bir öğrenci, işgalin başladığı 4 Kasım'dan bu yana olayların çok hızlı geliştiğini ve yargılama tarihini henüz saptayamadıklarını söylediler. Rehinelere zamanlarını nasıl geçirdiklerine ilişkin bir soruya ise, İranlı öğrenci, "Kendilerine bol miktarda kitap veriyoruz ve 'Rüzgar Gibi Geçti' türünden, İslamiyetle ters düşen ciddi klasik ve devrimci filmler gösteriyoruz" dedi.

Ote yandan ABD Temsilciler Meclisi üyesi George Hansen Büyükelçilik bahçesine kabul edildi ve öğrenciler kendisiyle uzun süre görüşti. George Hansen işgalci öğrencilerle görüşmekten sonra rehinelere bir kısmını odalarında ziyaret etti. Hansen rehinelere durumunun iyi olduğunu söyledi.

PAKİSTAN HALKINA MESAJ

Bu arada ABD Elçiliğindeki işgali sürdüren öğrenciler, Pakistan halkına bir mesaj yayımlayarak Pakistan'ı da ABD zulmüne karşı savaşan İran'a katılmaya çağırıyor. Pakistan'ın, ülkelerindeki ABD emgeliğine son vermek ve ABD'nin İran ile diğer Müslüman ülkelerde yol açtığı felaketle savaşmak bakımından iki büyük sorumluluk taşıdığı kaydedilen bildiride, Mekke'deki baskın olayı da kınandı ve Müslümanların bunun karşısında sessiz kalmamaları istendi.

Buna karşılık Pakistan ise konunun BM Güvenlik Komitesi'nde ele alınmasını istedi. Hatırlanacağı gibi İran daha önce BM Güvenlik Komitesi'ne başvurmuştu, ancak ABD'nin rehinelere katılmaya çağırması üzerine Güvenlik Komitesi bu başvuruyu reddetmişti.

Bu arada Tunus, Zaire ve ABD ülkeleri (Bolivya, Ekvator, Kolombiya, Venezuela ve Peru) birer mesaj yayımlayarak ABD Elçiliğinin işgal edilmesini kınadılar. Ancak bunlardan Venezuela daha değişik bir tutum alarak işgali açıkça kınadı.

"YABANCI SALDIRIYA KARŞI HAZIRIZ"

Ote yandan İran Genelkurmay Başkanı General Azizullah Fellahi, ABD'nin İran'a karşı herhangi bir askeri harekate girişmesi olasılığı karşısında savunma önlemleri alındığını açıkladı. Fellahi, "Kayhan" gazetesine verdiği bir demeçte, "Herhangi bir saldırıya karşı koyabilmek için hava üslerimizin güçlendirilmiş, ayrıca bazı üslerimizin yerleri değiştirilmiştir" dedi.

Fellahi, ABD'yi, "Bölgedeki Amerikan askeri dengeyi korumak için İran'da bir İsrail yaratmak çabasıyla, askeri tehditlerle bulunmakla suçladı. General, "Ancak bu tehditler gerçekleşmeyecektir. Amerikan ordusu bize saldırarak aptallığına düşerse, ülkemizi koruyacağız," dedi.

YUNANİSTAN YALANLADI

Bu arada Yunan hükümet sözcüsü, Washington'dan gelen ve ABD'nin İran'a yapılabilecek silahlı bir müdahalede Yunanistan'daki Amerikan üslerini kullanmak üzere işgali istediği yolundaki haberlerin yanlış olduğunu açıkladı.

Sözcü, "Bu yolda bir istekle karşılaştığı takdirde, Yunan hükümetinin bunu inceleyeceğini" belirtti.

Ana Muhalefet Partisi "Sosyalist Panhellenik" hareketinin Başkanı Andreas Papandreu ise "Yunanistan'ın, ABD, İran ve Arap ülkeleri arasında çıkabilecek bir çatışmaya girmesi için hiç bir neden yoktur," dedi.

KANADALI ŞİRKETLER TELAŞLI

İran hükümetinin 15 milyar dolar dış borçlarını ödemeyeceğini açıklaması üzerine Kanada şirketlerinin telaş kapıldıkları ve şimdiki hesaplara göre yüz milyonlarca dolarlık zarara gireceklerini tahmin ettikleri bildirildi. Kanada İhracat-Kalkınma Kurumunun 119.5 milyon dolar alacakları İran'ın bu karardan en çok etkilenen kuruluş olacağı belirtildi.

KIBRIS...KIBRIS...KIBRIS...KIBRIS

Kıbrıs, Denktas ve Demirel...

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun Kıbrıs konusundaki kararı karşısında Türkiye'nin ve Kıbrıs Türk yönetiminin gösterdiği tepkiler gündüştü.

Türkiye, son kararın, daha önceki BM kararları gibi "ölü doğan" bir karar olduğunu ve uygulanamayacağını ileri sürdü. Denktas yönetimi de Kıbrıs'ta bağımsız bir Türk Devleti kurma aşamasında olduklarını duyurdu.

Önceki gün, Kıbrıs Türk kesiminde Denktas'a gelecekteki Bağımsız Türk Devletinin bayrağını verildiği bildirildi. Türk bayrağının, yalnızca sol üst köşesinde 17 yıldızı bulunan bir benzeri olan bayrak da hazırlandığına göre, iş bu Bağımsız Kıbrıs Türk Devletinin ilanına kalmış oluyor.

Bu durumda ne olacağı sorusu kafaları meşgul etmektedir. Türkiye'nin onayı olmaksızın, Denktas'ın böyle bir girişimde bulunması mümkün müdür?

Denktas, bağımsız devlet ilanını hem Kıbrıs Türk kesimindeki muhaliflerin, hem de Türkiye'ye kabul ettirmek zorunda olduğunu bilmektedir. Bu amaçla Türk tarafının bağımsız devlet ilanından başka seçeneği olmadığı propagandasına ağırlık vermiştir. Denktas, Kıbrıs'taki muhaliflerine bunu kabul ettirebilir. Ancak bu konuda belirleyici etkenin Türkiye'nin tutumu olacaktır.

Bu nedenle, Demirel hükümetinin bu konudaki tutumu merak edilmektedir.

Hükümet programında, Kıbrıs sorununun toplumlara göre görüşmeler yoluyla çözülmesine çalışılacağı ifade edilmiştir. Bütün dünyanın birleştiği bu noktada Demirel hükümetinin de aynı tutumu benimsemesi olumludur. Ancak, halkta belirtilen bu tutum, uygulamada bir kenara atıldığında anlamsız kalacaktır.

Sorunun görüşmeler yoluyla çözülmesinin kabulü bir başlangıçtır. Bunu sürdürmek için somut adımlar atılmasına ihtiyaç vardır. Demirel, Türkiye'nin dış ödemelerde karşılaştığı darboğazın, Kıbrıs meselesinden kaynaklandığını belirtmiştir. Türkiye'nin meselelerini çözmek istediğini somut bir Demirel'in Kıbrıs soruna gerçekçi bir şekilde yaklaşması zorunludur. Yoksa, bir geçici lafta kabul etmek, sonra iş uygulamaya geldiğinde bu gerçeğe aykırı davranmak suretiyle Demirel ancak Ecevit'in geldiği noktaya gelebilir.

Demirel hükümetinin Kıbrıs konusunda yapması gereken nedir?

Herşeyden önce, Kıbrıs konusundaki Birleşmiş Milletler kararlarını peşinen reddetmek yerine bunların üzerinde durmalıdır. Birleşmiş Milletler kararları her zaman "uygulanabilir" olmayabilir. Gerçekten de, birçok alanda BM kararları çeşitli nedenlerle uygulanamamıştır. Ama bu, söz konusu kararların uygulanması gerektiği anlamına mı gelir? Dünya ülkelerinin çoğunluğunun benimsediği bir kararın hiç bir önemi yok mudur? Pratikte işlerlik kazanmasa da bu kararların güncümüz dünyasındaki önemini Türkiye son beş yılda anlamış olmalıdır.

Kıbrıs'ta bağımsız bir Türk Devletinin ilan edilmesi görüşmeler yoluyla bir çözüme ulaşılmasını tehlikeye düşürecektir. Bu, Kıbrıs'taki iki toplum arasındaki gerilimi artıracak gibi, bölgedeki gelişmeleri de olumsuz yönde etkileyecektir. Türkiye'nin böyle bir girişime yeşil ışık yakması çok ağır bir sorumluluktur. Demirel hükümetinin bu sorumluluğa altını girmeyeceğini umarız.

Kıbrıs Rum yönetimi Dışişleri Bakanı Rolandis

Kıbrıs Rum kesiminde BM kararının yankıları

ROLANDIS: "ANKARA SİYASETİNİ DEĞİŞTİRMEZSE KIBRIS SORUNUNDA İLERLEME OLMAZ"

- Rum kesiminde BM kararının olumlu ancak yeterli olmadığı ve mücadele gerektiği fikri hakim

Kıbrıs Rum yönetimi Dışişleri Bakanı Rolandis Türkiye'nin siyasetinin şimdi açıkça taksimci olduğunu ileri sürerek, bu siyaset değişmedikçe Kıbrıs sorununun gelişme olmayacağını kaydetti. Rolandis, BM'nin aldığı karardan sonra Waldheim'in girişimde bulunmasını beklediklerini belirtti. "Ancak bu arada hükümet bu yeni gelişmeler ve yeni karar ışığında kararını almalıdır," dedi.

YUANNİDİS: "DÜNYA KIBRIS SORUNUNA BÜYÜK İLGİ DUYUYOR"

Rum yönetiminin toplumlara göre görüşmelerde temsilcisi Yuannidis, BM Genel Kurulundan çıkan kararın "Kıbrıs devletinin birlik ve varlığını uluslararası alanda güçlendirdiğini" söyledi. Yuannidis, New York'ta bulunduğu süre içinde Kıbrıs sorunu karşı büyük ilgi duyulduğuna tanık olduğunu belirterek,

PAPAYUANNİS: "BM KARARLARININ KIBRIS SORUNUNU ÇÖZMESE BEKLENEMEZ"

Moskova yanısı AKEL Partisi Genel Sekreteri Papayannu, ne kadar sert olursa olsun BM kararlarının Kıbrıs sorununun çözümüne yardımcı olamayacağını ileri sürdü. Papayannu, ancak bu kararların güçlü bir silah olduğunu kaydetti ve "BM kararlarının küçümseyenler ya da bunların geçersiz olduğunu savunanlar Kıbrıs'a kötülük yapıyorlar" dedi.

LİSARİDESİN KONUSMASI

Kıbrıs Rum kesiminde EDEK Partisinin lideri Lisarides, Partinin 3. Kongresinde bir konuşma yaparak Rum toplumunun Türklerle anlaşmaya gitmek ya da hakları için sonuna kadar mücadele etmek arasında bir seçim yapacak olduğunu söyledi. Lisarides, birinci yolu seçmeleri halinde tüm Kıbrıs'ın Türkleşmesinin kaçınılmaz olacağını iddia etti ve bütün haklarını alana dek ve son göçmen dahi evine dönene dek mücadelelerini sürdüceklerini belirtti.

KIBRIS RUM YÖNETİMİNİN PAPA'DAN İSTEĞİ

Kıbrıs Rum yönetimi gelecek hafta Türkiye'ye resmi bir ziyaret yapacak olan Papa Jean Paul'dan Kıbrıs'ın insanlık sorunlarını ele alması istediğini de bulundu. Kıbrıs'ın Vatikana Büyükelçisi Modenes'in, Papa'yı Türk hükümeti ile görüşmesi için bir dizi sorun sıraladığını bildirdi. Görüşülmesi istenen en önemli sorunun 1974'teki Türk müdahalesi sırasında kaybolduğu söylenen 2000 Kıbrıslı Rum'un bulunması olduğu da belirtildi.

YENİ FÜZELERİN AVRUPAYA YERLEŞTİRİLMESİ KONUSUNDA

Alman ve Sovyet Dışişleri Bakanları anlaşamadılar

Genscher, Alman TV'sinde Sovyetler'le ilişkileri değerlendirdi

Gromiko, Almanya'da basın toplantısı düzenledi

FRANKFURT BÜROSU

Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Gromiko'nun Almanya gezisinin tartışmaları hâlâ sürerken çeşitli kaynaklar Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev'in Batı Avrupa liderlere, NATO'nun Avrupa'da Amerikan yapısı nükleer füze yerleştirilmesi konusundaki önerisine karşı uyarı mektupları gönderdiğini bildiriyorlar.

Federal Alman hükümetini orta menzilli füze konusundaki caydırma çalışan Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko, Bonn'dan ayrıldan önce bir basın toplantısı düzenlemiş ve ardından gazetecilerin sorularını cevaplamıştı.

Gromiko'nun gazetecilerle görüşmesinden sonra ise Alman televizyonu Dışişleri Bakanı Hans Dietrich Genscher ile bir görüşme yaptı. Bu konudaki ayrıntılı bilgiler şöyle:

Genscher, Alman TV'sinde Sovyetler'le ilişkileri değerlendirdi

Gromiko, Almanya'da basın toplantısı düzenledi

FRANKFURT BÜROSU

Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Gromiko'nun Almanya gezisinin tartışmaları hâlâ sürerken çeşitli kaynaklar Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev'in Batı Avrupa liderlere, NATO'nun Avrupa'da Amerikan yapısı nükleer füze yerleştirilmesi konusundaki önerisine karşı uyarı mektupları gönderdiğini bildiriyorlar.

Federal Alman hükümetini orta menzilli füze konusundaki caydırma çalışan Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko, Bonn'dan ayrıldan önce bir basın toplantısı düzenlemiş ve ardından gazetecilerin sorularını cevaplamıştı.

Gromiko'nun gazetecilerle görüşmesinden sonra ise Alman televizyonu Dışişleri Bakanı Hans Dietrich Genscher ile bir görüşme yaptı. Bu konudaki ayrıntılı bilgiler şöyle:

Genscher, Alman TV'sinde Sovyetler'le ilişkileri değerlendirdi

Gromiko, Almanya'da basın toplantısı düzenledi

FRANKFURT BÜROSU

Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Gromiko'nun Almanya gezisinin tartışmaları hâlâ sürerken çeşitli kaynaklar Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev'in Batı Avrupa liderlere, NATO'nun Avrupa'da Amerikan yapısı nükleer füze yerleştirilmesi konusundaki önerisine karşı uyarı mektupları gönderdiğini bildiriyorlar.

Federal Alman hükümetini orta menzilli füze konusundaki caydırma çalışan Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko, Bonn'dan ayrıldan önce bir basın toplantısı düzenlemiş ve ardından gazetecilerin sorularını cevaplamıştı.

Gromiko'nun gazetecilerle görüşmesinden sonra ise Alman televizyonu Dışişleri Bakanı Hans Dietrich Genscher ile bir görüşme yaptı. Bu konudaki ayrıntılı bilgiler şöyle:

Genscher, Alman TV'sinde Sovyetler'le ilişkileri değerlendirdi

Gromiko, Almanya'da basın toplantısı düzenledi

FRANKFURT BÜROSU

Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Gromiko'nun Almanya gezisinin tartışmaları hâlâ sürerken çeşitli kaynaklar Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev'in Batı Avrupa liderlere, NATO'nun Avrupa'da Amerikan yapısı nükleer füze yerleştirilmesi konusundaki önerisine karşı uyarı mektupları gönderdiğini bildiriyorlar.

GROMİKO'NUN BASINA DAĞITTIĞI METİN

Gromiko basın toplantısından önce basına yazılı bir metin dağıttı. Metinde şöyle deniyordu: "Almanya, Avrupa'da yeni füze yerleştirilmesi konusunda NATO'yu destekliyor. Bizim tarafımızdan bütün bu sorunların analizi ve uygun yorumları yapılması için çok gayret sarfedildi. Orta menzilli füze burada, Avrupa'da işlenmesi yumaşmaya hizmet etmeyecek. Bu silahlanma yarışının yeni bir aşamasıdır.

"Bazı NATO hükümetleri, açıkça ve doğrudan Sovyetler Birliği ile güçlü olma durumunda pazarlık edilmelidir diyorlar."

GROMİKO'NUN BASIN TOPLANTISI

Gromiko daha sonra gazetecilerin sorularını cevaplandırdı: "Bir gazeteci-Siz ve Alman tarafı görüşmelere oturulması gerek diyorsunuz. Fakat iki taraf da tutumunda direttiğine göre, ne görüşülecek? İki tarafın da tüm nükleer silah potansiyeli üzerine pazarlık etmesi düşünülebilir mi?"

Gromiko -Elbette, tabii hemen görüşmelere başlanacak. Görüşmeler televizyon ekranlarında, ya da basın toplantılarında yürütülecek. Görüşme masalarında yapılır. Biz Gromiko'nun ziyaretini kendi tutumumuzu açıklamak için kullandık. Karşı tarafın durmadan silahlanarak dengiyi bozduğunu, öte yandan NATO'ya karşı silahsızlanma için yolu açmaya istekli olduğumuzu anlattık.

Soru - Gromiko aralık ayında yapılacak kararı engellemek için her şeyi yapacak istediğini görünüyor. Hemen görüşmelere girişmek istiyor.

Cevap - Hemen görüşmelere girişilecek ama bu karardan sonra. Zannedersen zaten kimse bu ziyaret sırasında Sovyetlerin bizim onları görüşmelerini kabul edeceğimizi beklemiyorduk.

Soru - Gromiko eğer derhal görüşmelere başlanmazsa Sovyet tarafının "belli" tedbirler alabileceğini söyledi. Bunların silahlanma yarışında neler olabileceğini de söyledi mi?

Cevap - Önce şunu söylemek gerek, görüşmeler herhangi bir ön şart olmadan yapılacak. İkincisi, iki taraf da Alman-Sovyet ilişkilerinin olumlu kalmasından yanadır.

Federal Almanya Dışişleri Bakanı Genscher (Yanda) ve Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Gromiko (Alta)

OPEC ülkeleri petrol şirketlerini suçluyor

- ABD Kongresi yeni vergi çıkarmazsa, Suudi Arabistan petrolün fiyatını artıracak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

SUUDİ Arabistan'ın ziyaret etmekte olan ABD Maliye Bakanı William Miller, Amerikan petrol şirketlerinin kârlarına bir sınır getirilmediği, Suudi Arabistan'ın petrol fiyatını artırmayı düşündüğünü bildirdi. Gazetecilerle görüşen Miller, Suudi Arabistan yetkililerinin ABD'ye nispeten düşük bir fiyatla petrol sattıklarını, fakat bunun Amerikan tüketiciye yansımadığını kendisine hatırlattıklarını söyledi. ABD Maliye Bakanına göre, Suudi Arabistan, Amerikan Kongresinin büyük petrol şirketlerine yeni vergiler yükleyen kanunlar çıkarmasını istiyor. Bilindiği gibi, ABD Başkanı Carter, bundan bir süre önce bu yönde bir kanun tasarısı hazırlamış, fakat tasarı kongrece geri çevrilmişti.

Suudi Arabistan, ABD'nin petrol ihracatının yüzde 20'sini karşıyor. Öte yandan, Petrol Üretken Ülkeler Örgütü (OPEC) ham petrolün varil başına 23 doların üzerinde satmasını rağmen, ABD şirketleri Suudi Arabistan petrolünü varil 18 dolardan alıyorlar.

VENEZUELLA DA PETROL ŞİRKETLERİNİ HEDEF ALIYOR

Venezüella Petrol Bakanı Humberto Calderon da, "Büyük petrol şirketlerinin muazzam kârlarını azaltmak için petrol zam yapmak artık zorunlu hale gelmiştir" dedi.

ABD Maliye Bakanı William Miller.

Resmi bir ziyaret için Kuveyt'e gelen Calderon, ayrıca büyük petrol şirketlerini Rotterdam'daki 'spot' piyasasını yaratarak, burada ham petrolün OPEC'in saptadığı fiyatlardan kat kat pahalıya sattırarak da suçladı.

Venezüella Bakanının Orta Doğu gezisi, aralık ayında Venezüella'nın başkenti Caracas'ta düzenlenecek OPEC Bakanlar Toplantısına bir hazırlık niteliği taşıyor.

MEKSİKALİ YETKİLİ

Meksika Devlet Petrol İşletmeleri "Pemex" in Başkanı Jorge Diaz Serrano, ABD'nin İran'dan petrol almasını durdurması üzerine meydana gelebilecek enerji açığını kapatmak için Meksika'nın ABD'ye daha fazla petrol satmasını önerdiğini açıkladı. Serrano, ABD'nin Meksika'nın günlük üretimi olan 1.79 milyon varil petrolün yüzde 80' den fazlasını satın aldığını belirtti.

5 kıtadan KISA HABERLER

Singapur'a izinsiz inen Vietnam uçağının yolcuları ABD'ye gitmek istiyor

Önceki akşam Singapur Havaalanına izinsiz inen yanan bir Vietnam askeri uçağın 13 Vietnamlı ABD'ye gitmek istediklerini bildirdi.

Motorundaki bozukluktan dolayı iniş izni istediği açıklanan C-130 Hercules tipi Amerikan yapısı uçağın nereden geldiği anlaşılmadı. Ancak uçağın havaalanına iner inmez içindeki Vietnamlı yolcular, ABD Büyükelçiliği yetkilileriyle görüşmek istedi.

Yurtsever Cephe, İngiltere'nin Rodezya'da ateş-kes önerisini kabul etmedi

Zimbabve Yurtsever Cephe liderleri Joshua Nkomo ve Robert Mugabe Londra hükümetinin getirdiği ateşkes önerilerini kabul etmediklerini açıkladılar.

Londra'dan Dar Us Selam'a gelen iki lider, aynı gün Tanzanya'ya gelen Mozambik Devlet Başkanı ve Botswana Devlet Başkanı yardımı ile görüşti. Toplantıya Tanzanya Devlet Başkanı Nyerere de katıldı.

Ateş Hattı ülkelerinden Angola toplantıya temsilci göndermedi. Rodezya'ya savaş ilan eden Zambiya Devlet Başkanı Kenneth Kaunda da toplantıda hazır bulunmadı.

Ortak Pazar-COMECON görüşmeleri yeniden başlıyor

Ortak Pazar'ın dış işleriyle ilgili yetkilisi Wilhelm Hafencamp, altı yıldır sürdürülen ancak bugüne kadar sonuç elde edilemeyen Ortak Pazar-Comecon görüşmelerinin yeni turunun gelecek hafta başlayacağını açıkladı.

Ortak Pazar yetkilileri, Ortak Pazar'ın Comecon üyesi ülkelerle ayrı ayrı ticaret anlaşmaları yapması konusunda ısrar ediyor, buna karşılık Comecon, üyeleri adına tek bir sözleşme imzalamak noktasında diretiyor.

İran'da işgalci öğrencilerle görüşen ABD Temsilciler Meclisi üyesi George Hansen işgalci öğrencilerden biriyi el sıkışırken.

Bolivya'da karışıklık sürüyor

İsyancı generalin desteği zayıf

Bolivya hükümeti isyancıları yargılayacağını açıkladı

LA PAZ (AJANSLAR) Bolivya'nın yeni sivil hükümeti ile ordu üst kademelerinde yapılan değişiklikler kabul etmeyecek ayaklanan generaller arasında bir görüşme yapıldı. Görüşmeden sonra bir açıklama yapıldı. Başkent La Paz'dan gelen haberler, görevden alınan Kara Kuvvetleri Komutanı General Luis Garcia Meza'nın kentteki işgalları elinde bulundurduğunu, ancak desteğinin zayıf olduğunu bildiriyor.

Sivil hükümet yetkilileri ise generalin askeri isyandan yargılanarak, cezalandırılacağını söylüyorlar.

Bilindiği gibi, Bolivya'nın yeni Devlet Başkanı Bayan Lidia Guiler, darbeci Albay Natusch tarafından görevden getirilen Kara Kuvvetleri Komutanı ile Genel Kurmay Başkanını görevden aldığını açıklamış, ancak Kara Kuvvetleri Komutanı Meza karara uymayacağını bildirmişti. İki kolordunun desteğini sağlayan Garcia Meza, cumartesi sabahı Dışişleri Bakanlığını işgal etmiş ve çeşitli askeri işgalları denetim altına almıştı.

Ote yandan bir açıklama yapan Bolivya İşçi Sendikaları Merkezi, komutanlar arasındaki anlaşmazlığın ülkede yeni bir demokrasi bunalımı yaratacağını belirtti ve işçilerin demokrasiyi bir kez daha korumak üzere hazır olmaları çağırıldı.

Bolivya İşçi Sendikaları, 1 Kasım'da darbeci iktidara gelen Albay Natusch'a karşı verilen mücadelede yer almış ve düzenlediği genel grevle Albayın darbesinden 16 gün sonra iktidarı devretmesini sağlamıştı.

Sıkıyönetirne rağmen

GÜNEY KORE'DE MUHALEFET GÖSTERİ YAPTI

SEUL, GÜNEY KORE (İHA) Güney Kore'de muhalifler, sıkıyönetim yasaklarına rağmen gösteriler yaparak iktidardaki Demokratik Cumhuriyetçi Partinin feshedilmesini istedik.

Göstericiler, gelecek ay yapılacak başkanlık seçimlerine karşı çıktılar. Göstericilerin bir düğün töreni bahanesiyle toplanırlar ve polis tarafından dağıtıldıkları bildirildi.

Gösteriye 400 kadar kişinin katıldığı ve bu gösterinin eski Kore devlet başkanı Park Chung Hi'nin öldürülmesinden sonra ilan edilen sıkıyönetim süresince yapılan en büyük gösteri olduğu belirtildi.

Gösterinin muhalefetteki "Demokrasi İçin Ulusal Birlik" örgütü tarafından düzenlendiği açıklandı. Kore'nin eski Devlet Başkanı Posun Yun, eski başkan adaylarından Kim Dae-Jung ve Yurttaşlık Hakları Örgütü Lideri Ham Suk-hun, bu örgütün ortak başkanları.

Örgütünü dağıttığı bir bildiride, gösterinin yapılacak başkanlık seçimlerini durdurmak amacıyla düzenlendiği ve 28-30 Kasım günlerinde de Seul ve diğer önemli eyaletlerde gösteriler düzenleneceği açıklanıyor.

IMF HEYETİ ANKARA'YA DAVET EDİLİYOR

raf bonusu, karar harcı ve 3 sayılı Amme Alacakları Kanunu ile ve memur eliyle menden başlayarak bir ay dreslerini bildirmeleri habildirmeyenler hakkında

raf bonusu, karar harcı ve 3 sayılı Amme Alacakları Kanunu ile ve memur eliyle menden başlayarak bir ay dreslerini bildirmeleri habildirmeyenler hakkında

Adalar Vergi Dairesi mükelleflerinden gelir vergisi, kurumlar vergisi, işletme vergisi, veraset vergisi, tasarruf bonusu, karar harcı ve vergi cezalarının borçlu olup yukarıda adları, soyadları ve bilinen adresleri yazılı şahıslar hakkında 6183 sayılı Amme Alacakları Kanunu hükümlerine göre düzenlenen ödeme emirleri bilinen adreslerinde bulunamamaları dolayısıyla PTT vasıtasıyla ve memur eliyle tebliğ edilemediğinden 213 sayılı V.U.K.nun 103–106.ncı maddeleri hükmüne göre ilgililerin ilan tarihinden başlayarak bir ay içinde vergi dairesine bizzat veya bivekale müraacat etmeleri veya taahhütlü mektup veya telgrafla açık adreslerini bildirmeleri halinde kendilerini süre ile kayıtlı tebliğ yapıpacağı, bir ayın bitiminde müraacatta bulunmayan ve adreslerini bildirmeyenler hakkında işlemin ilan neşi tarihinden itibaren bir ayın sonunda tebliğ yapılmış sayılacağı ilan olunur.

"Beş Dakika"ya gelen mektuplar

MEHMET YEŞİL

Televizyonumuzun süresi en kısa fakat yayın yılı olarak uzun dizisi "Beş Dakika" programına gelen mektuplar gün geçtikçe artıyor. Geçtiğimiz haftalarda, Beş Dakika programlarında bu mektuplardan ekrana örnekler getirilmesi üzerine, Beş Dakika'nın mektuplarla dolu odasına girdik. Sağ sol, masaları, dolapları mektuplarla dolu bu küçük oda ve bu sayısız mektuplar Beş Dakika'nın büyük övünç kaynağı. Mektuplara gözleri gibi bakıyorlar. Ve her gün gelen mektuplar (sayıları kaç olursa olsun) ertesi gün mutlaka okunmuş oluyor. Sadece okunmakla da kalmıyor, Beş Dakika'nın yapımcıları televizyonda ilk kez ve kişisel cabaları ile okunan mektuplar için bir arşiv oluşturmuşlar. Okunan mektuplar bu arşiv içindeki yerlerini alıyorlar. Örneğin, Sağlık, Köy Sorunları, Gençlik, İşçi Sorunları vb. gibi. Daha sonra bu mektuplar içerisinde en fazla istenen, açıklanan konular sıralanıp program konusu yapılmak üzere ya oyun yazarına ya da Zühâl Çetinkanat'a veriliyor.

BAŞ KONU ANARŞİ

Beş Dakika'ya bu sezon gelen mektuplar içerisinde en büyük yeri anarşi konusu alıyor. Anneler, babalar, gençler, her kesimden çeşitli izleyiciler anarşi konusunun her zaman gündeme getirilip, yetkililerin dikkatinin çekilmesini istiyor ve başlarından geçenleri anlatıp, içlerini dökyorlar.

HAYAT PAHALILIGI

Gelen mektupların oluşturduğu ikinci büyük yığın, hayat pahalılığı ve geçim sıkıntısı üzerine. Fiyatların pahalılığından yakınan yüzlerce memur ve işçi ücret bordrolarını zarflara koyup yolluyor. Bazıları bu bordrolara küçük bir ek koymuş. İşte özerimizin en büyük kanıtı: "Geçimimiz için aldığımız aylık."

Hayat pahalılığından şikayetçi olanlar içinde köylüler de büyük yer tutuyor. Daha sonra ise sağlık konusu geliyor. İlgisizlikten, sağlık kuruluşlarından, ilaç sıkıntısından yakınan yüzlerce, binlerce izleyicinin mektubu bu büyük yığını oluşturuyor. Daha sonraki mektup yığını kira konusu üzerine. Bunu TV yayınlarından yakınan ya da isteklerini dile getiren izleyicilerin mektupları izliyor. Keşke TV yöneticileri, başka işlerinden zaman bulup da bu mektuplara göz atabilseler, sanıyoruz ki, TV yayınlarında büyük değişiklikler olur. Çünkü bu mektuplar bir çeşit kamuoyu araştırması yerini rahatça tutabilir.

EKSİKLİĞİ DUYULACAK

Rastgele el atıp okuduğumuz birkaç mektup içinde, izleyicilerin gayet bilinçli eleştiriler getirecek TV yayınlarını ele aldıklarını gördük. Akhisar'dan yazan ve reklamların kendilerini aldatıp, tüketime sürüklediğini yazan bayan izleyiciler mi ararsınız, yoksa polisiye dizilerden yakınan anneler mi? Batı taklitçiliğini eleştiren ve Ordu'nun bir köyünden gelen mektup, okuyanları yerinden kaldıracak kadar güzel ve heyecanlı. Bu arada ilginç bir mektup daha okuduk. Bir hastaneden yazılan mektupta bu. Ve Beş Dakika'cular üzülerek bu mektubu gösterdiler. Aslında üzülme mi gerekir yoksa övünmek mi bilemiyoruz. Çünkü mektup özde, Çi-neli bir izleyicinin Beş Dakika programını seymek üzere biletini ile eve yetismeye çalışırken geçirdiği trafik kazasını anlatıyor.

Beş Dakika dizisi belki aralık sonunda bizlere veda edecek. Fakat sanıyoruz ki, şimdiye kadar TV'nin geniş halk yığınları ile en iyi ilişkili kuran bu programının yerinin boş bırakılması TV için büyük eksiklik olacaktır.

"Kaynanalar"ın çekimi devam ediyor

İzmir'de çekimine başlanan ancak, anlaşmazlıklardan ötürü yarım bırakılan "Kaynanalar" adlı dizi programın çekimine devam ediliyor.

TRT'nin kamera ve ses düzeni yetersizliğinden ve dizi filmin yazarı, baş oyuncu Tekin Akman-soy'l Kurum arasındaki anlaşmazlıktan ötürü çekimdeki aksamlar halen varlığını sürdürüyor.

Ankara'nın, Boğazlar köyünde çekimi yapılan dizi filmin ikinci bölümünü tiyatro şubesi yapımcılarından Tanju Turunç yönetiyor. Bu bölümde Tekin Akmansoy, Le-ma Çi-damlı, Mete Dönmezer, Su-ha Tuna ve Orhan Aydın rol alıyor.

Dört dizi olarak düşünülen programın şubat ayında ekrana gelmesi bekleniyor.

TV'de bu hafta

SALI

19.30 ANADOLUYA: Son yıllarda ekonomik bir değer kazanan Antep fıstığının tanıtılmasıyla başlayan programın 2. kısmında Kadın Ana adlı dizi oyunun 15. bölümü yer alıyor.

ÇARŞAMBA

19.30 TÜRK HALK MUZİĞİ: Bu programın sanatçısı Lütfü Ortaç.

19.50 ÖNCE SAĞLIK: Programın ilk bölümünde nükleer olarak ekrana gelecek. Programa, Devlet Konservatuarı San Bölümü öğrencileri katılıyor.

20.15 ENERJİNİN FATURASI: Bu dizi programda, ikinci bölüm olan "İnsanlar Çıkağıldılar" adlı bölüm yayınlanacak.

PERŞEMBE

19.05 HANSEL VE GRETLE: Ünlü çocuk masalı Hansel ve Gretel bu kez de opera türünde çocuklar için hazırlanmış olarak ekrana gelecek. Programa, Devlet Konservatuarı San Bölümü öğrencileri katılıyor.

20.00 YERYÜZÜ GÖÇERLERİ: Bu dizi programda, ikinci bölüm olan "İnsanlar Çıkağıldılar" adlı bölüm yayınlanacak.

21.30 KÖKLER: 7. bölümde Kunta Kinte'nin kızı Kizzy, Mandinga dili öğrenmekte ve babasının Afrika'daki yaşamını anlamaya çalışmaktadır. Bu arada, Doktor Reynolds'un evinde köle olarak bulunan Noah da Kizzy'le ilgilenmektedir.

22.10 UEFA KUPASI MAÇ ÖZETLERİ

CUMA

21.20 ÇOCUKLAR OLMSIN: Çocuk beslenmesi ve ölümleri, doğan her bin çocukta 160'ının ölümlü gibi problemler bu programda işlenecek. Üçüncü Dünya ülkelerinde, beslenememe sorunlarının yanı sıra, sömürgeci ülkelerin milyonlarca harcayarak yeni silahlar geliştirmesi programda iki karşı görüş olarak geliştiriliyor.

21.45 TV'DE SİNEMA: Vittorio de Sica'nın ünlü filmi "Bisiklet Hırsızları" bu hafta ekranda. Filmde 2. Dünya Savaşı sırasında ekonomik bir kriz geçiren İtalya'da bu krizi yaşayan yoksul bir emekçi ailesinin yaşam mücadelesi anlatılıyor. Film, Ricci'nin, ancak bisikletiyle yapılabilen bir iş bulmasıyla başlar ve bisikletini kaldırmasıyla devam eder.

CUMARTESİ

18.45 UNUTULMAYANLAR: Müzisyen Senar'ın yaşam öyküsü geliyor ekranlara.

19.55 TAŞ DEVRİ: Dizinin üçüncü bölümünde Fred ve Barney para kazanmak için şarkı bestelemeye karar verirler. Ancak amatör olduklarını belli etmemek için harcadıkları tüm çabaları karşın plakaları durumu anlar ve kapı dışarı edilirler.

21.20 İBİŞİN RUYASI: Dizinin üçüncü bölümünde, Nahit çalıştığı tiyatrodan yönetmenliğe yükselir, bu arada iki çocuğu olmuştur ve evde Vedia ile geçimsizliği sürmektedir.

PAZAR

12.45 TATİL SİNEMASI: Yönetmenliğini Robert D. Webb'in yaptığı "Sünger Avcıları" adlı filmde başrolleri, Robert Wagner, Tenny Moore, Gilbert Roland paylaşıyor. Florida'nın batı kıyılarında avlanan iki avcı grubunun, az azalmaya başladıkları sonra aralarındaki gerginlik artar.

19.45 MERCAN ORMANI: Dizi filmin 7. bölümünde, Avustralya'daki Büyük Engel Kayalıkları çevresinde yer alan mercan adaları, değişik yapıları, içerdikleri yaşam türleriyle görüntüleniyor.

21.20 ANNA KARENİNA: Sürekli filmin 7. bölümünde Karenin, Anna ile Vronsky'yi başlıyor, Anna ise ayrılmış fikrinde dır.

22.05 SANAT DÜNYASI: Ödenekli ve ödeneksiz tiyatro-lardan örnekler verilerek, çocuk ve görsel sanatlar, sinema ve güncel sanat olaylarına yer veriliyor.

"Amerikan Futbolu" ekrana geliyor

● "Amerikan Futbolu" Georges Bellak ve Pol Quentin'in oyunundan Türkçeleştirildi

İstanbul Televizyonu program yapımcılarından Bülent Özdemir, Georges Bellak ve Pol Quentin'in "Amerikan Futbolu" adlı oyununu TV'ye uyarladı. Can Kapyalı'nın Türkçeye çevirdiği oyun, Amerika'da, bir okulun talebe yurdunda geçer. Yazdığı yazılarla Amerika'nın dış siyasetini eleştiren bir öğrenci öldürülür. Polis ve yargı organlarının baskı altına alınması sonucu olay basit bir cinayet gibi gösterilir. Oyun, gelecekte mutlaka haklarının zafere kazanacağı mesajıyla biter.

120 dakika süren oyunda İstanbul Şehir Tiyatrosu oyuncular rol alıyor. Başlıca rolleri şu sanatçılar paylaşıyor: Ridvan Çelebi, Engin Gürmen, Sevil Davutoğlu, Zihni Küçümen, Osman Görgen, Demiray Erül, Argun Kınal, Orhan Alkaya, Ünal Gürel, Erhan Dilligil.

Harun

Ankara Televizyonu Çocuk Şubesi tarafından hazırlanan ve altı bölüme ayrılan "Harun" adlı yapım ekrana geldi.

İlk bölümü bugün yayınlanacak olan dizide, büyük kentlere gitmek özlemi içinde olan bir köy çocuğunun kaçtıktan sonra yaşadığı öykü anlatılıyor.

"Harun'un" konusu kısaca şöyle:

İlkokul 5. sınıfa giden Harun, ailesinin tek çocuğudur. Okulunu, köyünü sevmeyen, büyük kentlere gitmek, oraları görmek ister. Bir gün bütün uyarılara kulak asmayarak, bir miktar parayla birlikte kaçır. Kente geldikten sonra kağıt toplayan bir çocukla arkadaşlık kurar, onunla beraber çalışır. Bu arada kumar oynama ve kumar sırasında tanıştığı zarıcı aracılığıyla sigara satmaya başlar. İşleri ilerletir, bilmeyerek esrar taşıyıcılığı yapar. Harun, daha sonraki yaşamında kendini İslahavinde bulur. Dizi, İslahavinde bir meslek de öğrenen Harun'un köyüne dönmeye karar vermesiyle noktalanır.

Başlıca rollerde, Harun Yeşilyurt, Bülent Baytekin, Şener Kökka-ya, Talat Bulut ve Serpil İnancın oynadığı dizinin program yapımcıları, Mustafa Aksoy ve Zekariya Kabadayı.

"Enerjinin Faturası"nda taşitlarda tutumluluk açısından taşıt bakımı tartışılıyor

Eğitim Şubesi yapımcılarından Gürkan Elçi'nin hazırlamakta olduğu, "Enerjinin Faturası" adlı dizinin 11. bölümü "Daha Ekonomik Olma" adını taşıyor. Taşıtlarda tutumluluk açısından taşıt bakımının getireceği sonuçlar ve dikkat edilmesi gereken noktalar konu ediliyor. Programın onikinci bölümü ise, "İsminde İsmama" adını taşıyor. Bu programda, Anadolu insanının yıllar süren ısınaması sorununun nedenleri ele alınıyor.

Dizi, bundan sonra konutlarda ve sanayide tutumluluk konusunda öneriler getirdikten sonra enerji kaynaklarından kömürü ele alıyor.

Galatasaray yine yenemedi 1-1

Lider Eskişehir'den puanla dönüyor

0 - 0 Ev sahibi takım baştan sona üstündü

Stad: Atatürk
Hakemler: Yılmaz Önen xx, Hüseyin Karaca xx, Mustafa Taşkın xx, ESKİŞEHİR-SPOR: Çetin xx-Selahattin xxx, Tayfun xxx, Bilal xx, İsmail xx-Erhan xx, Mehmet xx, Serdar xx-Hüseyin xx, Hüda xx, Ender xx.

TFABZONSPOR: Şenol xx-Turgay xx, Arif xx, Hüsnü xx, Mustafa xx-Serdar xxx, Güngör xx, Yaşar xxx-Galip xx, Tuncay xxx, İskender xxx.

Gol: Yok.

Sarı kart: Arif (dk. 58), Serdar (dk. 65).

Liderin namağlup ünvanını silmeye niyetli Eskişehirspor, galibiyet golü atabilmek için çok bastırda, diğer bir deyişle Trabzonspor kalemini abluka altına aldı, ama gol kayına muvaffak olamadı ve rakibini elinden kaçırda 0-0.

Yağmur altındaki maça Eskişehirspor temkinli girdi. 5. dakikada Tuncay'ın 7. dakikada da Serdar'ın uzaktan şutları sonuç getirmedi ve Eskişehirspor rakibinin üzerine gitmeye başladı. 20. dakikada Tayfun'un ortasını Şenol yumrukladı. 25. dakikada ise Tayfun'un soldan ortasını takip eden Bilal'in vuruşu üstten avuta giderken seyirciler çok diye ayaya kalktı. İkinci yarıda daha çok atak yapan Eskişehirsporlu suursuzca düzenledikleri ataklarda sonuç getirecek birşey yapıyorlardı. 83. dakikada Ender, İsmail'den aldığı topa ceza sahasına girdi. Şenol'u geçti ve topu boş kaleye yuvarladı ama top direktten döndü. Bu yarıda yüz gollik pozisyonu değerlendiremeyen Eskişehirspor, kalan dakikalarda sonucu değiştiremedi.

Altay : 2 Rizespor : 3

MUSTAFA TOPRAGIN
Altay-Rizespor mücadelesinden, Rizespor zor da olsa 2 puan aldı. Orta hakemlerin kararlarına ve balçık tarlasına dönen sahaya rağmen taraflar nefis bir oyun sergilediler ve mücadeleli 5 golle süslediler. 13. dakikada Hüseyin'in pasında Zafer, Altuğ'un altından topu filelere göndererek Rizespor'u 1-0 öne geçirdi. 32. dakikada Sinan aşırına bir vuruşla durumu 2-0 yaptı. Altay ikinci yarıya furtuna gibi girdi ve Rizespor'un topa ulaşmasına fırsat vermeden 50. dakikada Ahmet, 52. dakikada da Nevruz'un ayağandan kazandığı gollerle beraberliği sağladı. 2-2 Ancak Rizesporlu Kahraman 64. dakikada 25 metreden attığı şutla oyunun sonucunu tayin eden golü attı: 3-2

Bayanlar Voleybol Ligi

Eczacıbaşı bayan voleybolcular antrenör Cengiz Güntürkün bir mola sırasında görülüyorlar.

Altınyurt yine galip: 3 - 1

Salon: Anadolu Spor Sitesi Salonu.
Hakemler: Baydo Baykal xxx, Ferudun Kırıl xxx, ALTINYURT: Eşref xxx, Kenan xxx, Mehmet xxx, Ertan xx, Cem xxx, Burhan xxx, Unsal xx, M. Ali xx. S.S.K.: Harun xx, Merve xxx, Doğan xx, Murat xx, Mehmet xx, İker xxx, Zekai xx.

(Setler: 11/15, 15/13, 15/10, 15/10)

Son haftalardaki başarısına bir yenisini daha ekleyen Altınyurt Voleybol Takımı, dün de ilk seti vermesine rağmen S.S.K.'yi 3-1 mağlup etmeyi başardı.

Eczacıbaşı Şehremini'den kolay galibiyet aldı: 3-0

● Altınyurt Bağlarbaşı 3-2 yendi 5 sete uzayan Altınyurt-Bağlarbaşı karşılaşması seyircilere heyecanlı dakikalar yaşattı

İstanbul bayanlar voleybol liginde 4 karşılaşma ile devam edildi ve haftanın en çekişmeli maçında Altınyurt, Bağlarbaşı'nı 3-2 mağlup etti. 5 sete uzayan karşılaşma seyircilere heyecanlı dakikalar yaşattırken, şampiyonlukta iddialı Eczacıbaşı da Şehremini karşısında kolay bir galibiyet aldı: 3-0.

Diğer karşılaşmalar ise şöyle sonuçlandı: Galatasaray-Karagümrük: 3-0

Arçelik-I.U.S.K.: 3-0.

- Gol getirecek pozisyonlardaki son hareketi yapmakta yavaş kalan Galatasaray, beraberlikten öteye gidemedi
- Oyunun hakimiyetini rakibine kaptıran Fenerbahçe, orta sahada Galatasaray'ı seyretti

STAD: İnönü, HAKEMLER: Cumhur Demir xx, Erol Polat xx, Yusuf Namoğlu xx.

FENERBAHÇE: Adem xxx- Yenal xx, Cem xx, Erol xxx, Alpaslan xx- B. Mehmet (Selçuk xx), Tuna xx, Under xx- Raşit xx, Zafer xx, Şevki x (Yaşar x).

GALATASARAY: Eser xx- Müfit xxx, Güngör xxx, Fatih xxxx, Erdoğan x- Gürcan xxx, Üner x, Orhan xx- Gökmen x, Cüneyt x, B. Metin xxx.

GOLLER: Tuna (dk.10), Fatih (dk. 65 penaltıdan)

Sarı kart: Güngör (dk. 57), Raşit (dk. 65).

Musa Sezer

Maç Galatasaray'ın vuruşuyla başladı. 5. dakikadan sonra Fenerbahçe ortasahası dağıldı. Bu yüzden de, Galatasaray akın üstüne akın yaptı. Fenerbahçe, ancak kontratlarla yetiniyordu. Galatasaray gol pozisyonu aradığı sıralarda, 10. dakikada Fenerbahçe'nin ani bir kontratı, golle sonuçlandı. Bu dakikada Erdoğan'ın boş bıraktığı sahaya gönderilen topu Tuna sirerek Eser ile karşıkarşıya kaldı. Güzel bir şutla, Galatasaray filelerine yolladı. Galatasaray, bu golde sona bozulmadı. Galatasaray'ın baskısı devam attı. Ancak, isabetsiz şutlar hatalı paslar yüzünden, üst üste gol kaçırıldı. 35. dakikada ortalan topu, Gökmen kale önünde iskadi, Hemen ardından, kornerden gelen topu yine Gökmen kullandı.

İkinci yarıda futbol adına birşey kalmamıştı. Galatasaray'ın, gol için çabaları boşuna oluyordu. Gol sahasında ağır kalmaları yüzünden, Galatasaray'ın gol atması imkansızlaştı. Oyun, tamamen kör döğüşüne dönmüştü. Bu sıralarda, 65. dakikada top kendisinde iken ve hiç gerek yokken, Adem'in, Gökmen'e yaptığı hareketi hakem, çok ağır cezalandırdı. Penaltı atışı yapan Fatih, güzel bir vuruşla beraberliği sağladı. Penaltı mı değil mi? Tartışılır bir durum. Ancak Adem'in, sinirlenerek yaptığı hareket başla-

madı. İkinci yarıda futbol adına birşey kalmamıştı. Galatasaray'ın, gol için çabaları boşuna oluyordu. Gol sahasında ağır kalmaları yüzünden, Galatasaray'ın gol atması imkansızlaştı. Oyun, tamamen kör döğüşüne dönmüştü. Bu sıralarda, 65. dakikada top kendisinde iken ve hiç gerek yokken, Adem'in, Gökmen'e yaptığı hareketi hakem, çok ağır cezalandırdı. Penaltı atışı yapan Fatih, güzel bir vuruşla beraberliği sağladı. Penaltı mı değil mi? Tartışılır bir durum. Ancak Adem'in, sinirlenerek yaptığı hareket başla-

nacak cinsten değildi. İkinci yarı, sinirli hareketlerle sürüp gitti. Karşılaşmada 1-1 sona erdi.

I. LIGDE DİĞER SONUÇLAR:

Adanaspor-Kayserispor: 0-1
Gaziantepspor- Diyarbakırspor: 1-0
Zonguldakspor- Göztepe: 3-1
Orduspor- Bursaspor: 4-1

Ümit Millî Takımı bugün kampa giriyor

İSTANBUL
17-22 Aralık tarihleri arasında Yugoslavya'da yapılacak Balkan Şampiyonasına katılacak olan Ümit Millî Futbol Takımı aday kadrosu, bugün İstanbul Mersinli Ahmet Tesislerinde kampa girecek. Kamp 29 Kasım'da sona erecek ve 23 kişilik aday kadro, 16 kişi indirilecek.

İstanbul güreş karması belli oldu

İstanbul Bölgesi güreş müsabakalarından bir görünüş...

AKİF KÖKÇE
Dün Eyüp Kapalı Spor Salonunda yapılan müsabakalardan sonra, 5-10 Şubat tarihlerinde yapılacak, Türkiye Güreş Şampiyonasına katılacak İstanbul Bölgesi güreşçileri belli oldu.

Buna göre, dün yapılan serbest güreş müsabakalarında alınan sonuçlardan bazıları şöyle:

48 kiloda: Zeki Şahin (İstanbul Güreş Kulübü)
52 kiloda: Fahrettin Ceylan (Otomasan)
57 kiloda: Ali Eker (Tekel)
68 kiloda: Yusuf Canbaz (Tekel)
90 kiloda: İsmet Bağcı (Tekel)
100 kiloda: Sultan Cincioğlu (Otomasan)
Ağırdaki Mehmet Donbay (Tekel)

YENİŞEHİR İ.T.O.'YE FARK YAPTI : 119 - 82

SALON: Atatürk Spor Salonu.
HAKEMLER: Aydemir Ekti xxx, Kadir Türkkan xxx, YENİŞEHİR İ.B. : B. Serdar (10) xx, Oral (6) xx, Murat (18) xxx, Mustafa (10) xxx, Turgay (8) xx, Yavuz (13) xxx, Sabri (10) xx, Levent (31) xxx, Adil (3) x, K. Serdar (10) xxx.

İTÜ : Mehmet I (5) x, Habib (6) x, Mehmet II (16) xx, Haldun (6) xx, Kemal (3) x, Murat (2) x, Sinan (4) x, Şevket (16) xxx, Haldun (2) x, Mehmet III (22) xxx.

(Devre : 57 - 37)

Türkiye Jimnastik Şampiyonası sona erdi

Erkeklerde Suveren, bayanlarda Erkoç birinci oldu

ANKARA
5 bölgeden 50 bayan ve erkek sporunun katıldığı Türkiye Jimnastik Şampiyonası sona erdi. Şampiyonada elde edilen sonuçlar şöyle:

Erkekler 1. Kategori: Salih Suveren (Ank.) 20.90

Erkekler 2. Kategori: Recai Karasen (İst.) 44.00

Erkekler 3. Kategori: Seyfettin Gebeş (Ank.) 37.60

Bayanlar 1. Kategori: Sibel Erkoç (Ank.) 35.45

Bayanlar 2. Kategori: Ergül Özgül (İst.) 29.30

Bayanlar 3. Kategori: Handan Turgut (Ank.) 28.10

ANARŞİNİN İKİ UCU DA GERGİNLİK PEŞİNDE

Her ikisi de

"Benden başka seçenek yok" diyor

"AP'nin de terörü önlememesi halinde, hiç olmazsa önümüzdeki seçimlere kadar, teröre karşı, 'sivil alternatif' halmamış demektir. ...Aslında terörizme karşı demokratik her alternatifin tükenmesi demokrasinin tükenmesi demektir."

"Komünizm karşısında millet ve demokrasinin en inancılı müdafii MHP'dir."

"Terör şimdilik devleti yitirir. Devletin önce teröre göğüs geren milîyetçiler temin etmişlerdir bu durumu. Ama su ısınmaktadır ve gittikçe ısınan suyun bir gün kaynamaya başlaması, yani terörün iç habre dönüşmesi kaçınılmaz olur."

(Taha Akyol, Hergün, 14 Kasım 1979)

Her ikisi de cepheleşme istiyor

"AP'nin kurduğu hükümeti destekleyen partiler, her ne kadar küçük nüfusla birarada ayrılıyorlarsa da temel meselelerde ortak bir çizgide buluşmaktadırlar. Vatan ve bayrak sevgisi gibi ilke ve duygular, başta MHP ve AP olmak üzere bu hükümete destek veren bütün partilerin ortak buluşma noktalarıdır."

"Ecevit ne kadar 'yeni bir MC' diye yırtınsa, Demirel hükümeti o derece başarılı sayılabılır bize göre. Demirel hükümeti meseleler karşısında ne kadar aciz kalırsa, Türkiye'ye karşı tavır takınmış güçlerin başarı şansı da o kadar artacaktır."

(Ulkuçüden, Ülküçüye, Hergün 11 ve 14 Kasım 1979)

"Seçimlerin Türkiye'nin içinde bulunduğu sorunlara hiç bir çözüm getirmeyeceği baştan belliydi. Ve defalarca dile getirilmişti. Aranan hükümet formülleri arasında sonunda burjuvazi tarafından yeğlenecek formül ne olursa olsun, çözüm yolu olmayacağı yine ortada. Tek çözüm yolu ise, işçi sınıfının öncüsü caktan gösterdi, gösteriyor."

"Günün gündemindeki acil sorun, güç ve cephe birliğidir. Çünkü olayların gelişmesine damgasını vuracak olan burjuvazi mi, tekelçiler mi yoksa demokrasi güçleri mi olacağı sorusunun cevabı bu noktadadır."

(Savaş Yolu, 1 Kasım 1979)

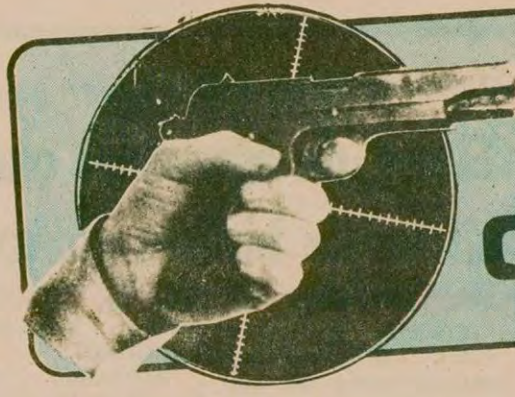
"Demirel gerici-faşist karması Üçüncü MC'yi kuruyor."

"Onlar böylelikle, Anayasayı kaldıracak, tüm demokratik hakları hepten yok edecek, halk yığınlarının, ilerici güçlerin üzerine kanla, kurşunla giderek, faşist bir diktatörlüğün yolunu yapıyorlar. İmperyalizm, NATO'cular, işbirlikçi tekelci burjuvazi, militarist klik Demirel'e, 'Hükümeti kur' dediklerinde onun önüne işte bu görevi koyuyorlar."

"DEMİREL, AP HÜKÜMET OLMAMALIDIR!"

"TKP BU BELGİYİ BENİMSEYEN HERKESLE HER PARTİ VE KURULUŞLA EYLEM BİRLİĞİNE HAZIRDIR"

(Savaş Yolu, 15 Kasım 1979)

TERÖR ODAKLARI

ANARŞİNİN BUGÜNKÜ HEDEFİ: UDC-MC KUTUPLAŞMASI

Moskova yanlısı İGD'iler İstanbul'da korsan miting yapıyorlar. Türkiye'ye karşı eylemler, Türkiye'ye karşı sloganlar ve Türkiye'ye karşı bir cephe kurma çabası...

14 Ekim seçimleri, beklenenlerin aksine hemen hiç bir önemli olaya sahne olmadı. Halkın birlik ve barış isteginin bir başarısıydı bu. Ve seçimlerden sonraki iki hafta, nispeten 'huzurlu' geçti. Ta ki, 28 Ekim akşamına kadar. Türkiye'deki anarşi olaylarının

hemen hemen üçte birinin gerçekleştiği İstanbul'da, Bayrampaşa'da bir kahve tarandı o akşam. 7 masum yurttaş can verdi. 4 yurttaş ağır şekilde yaralandı. Sonra, olaylar artarak devam etti ve Profesör Ümit Doğanay'ın acı bir şekilde ölümüne kadar

onlarca cinayet ardı ardına işlendi. Bir bakıma; anarşiye alışmıştı artık. Ama, bu bazen huzurlu bazen terdavinin de yakında mümkün olacağı belirtiliyor.

Olayların artışı ve azalış eğilimindeki değişimler, anarşinin bazı siyasal stratejiler için araç olarak kullanıldığını da gösteriyordu. Bazı güçler, kimi zaman bir bekleyiş dönemine giriyorlardı. Hükümet değişikliği, seçim, sıkıyönetim ilanı gibi çe-

şitli aşamalarda, ülkenin büyük siyasal güçlerinin tutumlarının netleşmesini bekliyorlardı. Beklenen an gelince eli silahlı gruplar çıkıyor; vuruyor, kırıyor, yakıyor, yıkıyor.

BUNLAR MI PLANLIYOR?

Kendilerine ETKO, TIT gibi isimler veren 17-18 yaşındaki çocukların, ya da Dev-Sol, Acilciler, MLSPB gibi öğrenci grupçuklarının böylesine dönemlerde pusuya yatacak, strateji ve taktik izleyecek kadar siyasal deneyim ve yeteneğe sahip olmaları beklenemez şüphesiz. Bu gençlerin gazetelerde çıkan fotoğrafları ve mahkemelerde yaptıkları açıklamalar bile, sürekli bireysel eylemlerden başka bir şey düşünmeyen yapılarını ortaya koy-maktadır.

O halde kim bunları ileri sürmüştür? Kim, 20 gün içinde 9 öğretmen, 5 sendikacıyla personel müdürünün ve 8 MHP'linin ölümüne neden olmuştur? Bunlar, mahallelerde egemenlik kavgası yürüten gençlerin işi miydi? Peki, hedefleri kim seçiyor, tanınmış kişilerin isimlerini kim belirliyor, toplumsal sansasyon yaratacak olaylar nasıl planlanıyordu?

ACI GÖRÜP ORMANI GÖRMEK

Bu sorulara cevap vermek için, ilkönce iki tarafın da sözcüklerine kulak vermek gerekti. Aslında onlar ne yapmak istediklerini açık açık yazıyorlardı. Yaratılmak istenen gerginlik, kutuplaşmaydı, yeni bir MC ve UDC'ydı. MHP'nin Hergün ve TKP'nin Savaş Yolu adlı yayın organlarında çıkan yazılar bir talimat, bir plan, bir eylem çizgisi netliğindeydi. Devlet yetkilileri ve uzmanlar, ellerinde pertavsızla ipuçları arıyorlardı, fakat herkesin kolaylıkla öğrenebileceği bu yalın ve açık gerçeğe gözlerini kapıyorlardı.

Halk istikrar için oy vermişti. Başarısızlığı ülke koşullarına bağlayan CHP görevden çekilmişti. AP kendisine fırsat tanımasını istiyordu ve hükümeti Demirel'in kuracağı belli olmuştu. Bu durumda iki anarşi mihrağından biri iktidar, diğeri muhalefet kampında kendilerini bir yer seçti. Ama, MHP de TKP de demokratik bir görev yapmak amacıyla değil, amaç, kendilerini tek seçenек olduğu-nu göstermek ve kendi anti-demokratik amaçları için güç toplamak-tı. Her ikisinin de, gerginliğe, cepheleşmeye, çatışmaya şiddetle ihtiyacı vardı.

İKİSİ DE MC İSTİYOR

Gariptir, her ikisi de MC istiyordu. MHP'nin hükümeti kısırtarak ve faşizme çekerek kazançlı çıkacağı açıktı. TKP ise, herhangi bir hükümet formülünün karşısında olduğunun peşinen açıklıyor, bir AP-CHP hükümetinin kurulmasına karşı savaş ilan ediyordu. TKP, gerçeğe uymayacağı çalıştığı ve UDC adını verdiği cephenin, ancak bir MC sayesinde mümkün

İDAM: TKP'nin en ilimlı görünüm taşıyan yayırl organı "Kadınların Sesi" bu eşmi yayınladı. Anarşi mihrağı gizli mahzenlerde değil, göz önünde...

MHP mihrağı seçimlerden sonra aydın kıyımını yeniden başlattı. Alçakça saldırı hem Ümit Doğanay Hıccanın kişiliğine yönelik, hem de ülkedeki yumuşayan havaya, barış ve birlik eğilimini dinamitlemek amacıyla tasarıv.

kün olabileceğini hesaplıyordu. Savaş Yolu'nun "Demirel'in kuracağı anti-demokratik hükümet, faşizm tehlikesini de kendisinde taşıyor. Bu tehlike Ecevit'in iddia ettiği gibi AP-CHP işbirliğiyle önlenemez. AP-CHP işbirliği, emperyalizm, işbirlikçi tekelci burjuvazinin, elde tuttukları bir başka alternatiftir" demesi de bu yüzdendi. Toplumun iki kampa ayrılarak birbirine vuruşması, TKP ve Rusya'nın güç toplamasına yarayacaktı.

GERGİNLİĞİN YOLU

Yeni bir MC kurulması olasılığı her iki tarafında istediği şartları yaratacakken, gelişen birlik ve istikrar eğilimi terör odakları için engel çıkartıyordu. Demirel, Ecevit'e karşı yumuşama eğilimleri gösteriyor, Ecevit hükümetine bazı konularda yeşil ışık yakıyor, iki lider arasında bir diyalog başlıyordu. Başbakan Demirel'in yanısıra çeşitli AP sözcüleri de hükümetlerinin bir AP hükümeti olduğunu ve MC uygulamaları yapmayacaklarını belirtiyorlardı. Bazı bakanlara başvuran ve mevkî isteyen MHP'liyer yüzgeri edimleşlerdi. MHP İstanbul İl Başkanı, hükümetten sol-

cuların memnun olacağını ileri sürerken, (14 Kasım) Hergün'de Ülküçüden Ülküçüye köşesinde Ali Elverdi ve Faik Türün'ün bakan olamamasından yakımlar yer alıyordu. Türkiye, AP hakkında partisinin Gençlik Kurultayında suçlamalarda bulunuyordu: "Salon milliyetçiliği!"

O halde AP'nin MHP'ye mecbur olduğu hissettirilmeliydi. Ve anarşi hızla trımandırılarak gerginlik sağlanmalıydı. MHP'nin ünlü stratejisti Enver Altaylı, 14 ve 22 Kasım tarihlerinde şöyle yazıyordu:

"Güvenlik konusunda CHP'nin sert muhalefetine ve bazı kuruluşların AP icraatına aşırı bir şekilde karşı çıkma-larına engel olmak için ta-kimciler tavizkar tutum, kaba kuvvet eylemlerinin bütün şiddetle devamı sonucuna doğu-raktır."

"İş başa düşünce de yapılacak çok iş vardır. Alınacak çok tedbir vardır. O zaman, İÇ SA-VASIN ALEVLERİYLE KAVRULAN BİR TÜRKİYE'de kaçak kanların mesulü Türk milliyetçileri olmayacaktır."

YARIN: İş dünyası

BİLİM VE TEKNİKTEKİ YENİ BULUŞLAR

Üçüncü Dünya ülkelerinde basit ve ucuz teknikler geliştiriliyor

■ Laboratuvarlarda yetiştirilen hastalığa dayanıklı bitkiler

■ Uydular sayesinde, kasırga ve depremler önceden bilinebilecek

DIS HABERLER SERVİSİ

ABD'nin Idaho Eyaletindeki patates tarlaları dıstan bakıldığında diğerlerinden pek değişik değil. Yalnız biraz daha düzenli bir şekilde ekilmiş oldukları görülüyor. Yine de bu patates tarlalarının bir özelliği var: Tarladaki patatesler, bölgedeki patates mahsulünü kırıp geçiren bir hastalığa karşı dirençlidir. Daha da önemlisi bu patateslerin her biri bir deney tüpünde yani laboratuvarlarda tek bir hücre olarak canlılık kazanmışlardır.

"Hastalığa dirençli

patates olayı son yıllarda biyoloji biliminin tarım alanında kaydettiği baş-dönürücü ilerlemelerden yalnızca biridir. Özellikle Afrika ve Latin Amerika ülkelerindeki araştırma istasyonlarında buna benzer birçok deney yapı-lıyor.

Nitekim araştırma laboratuvarlarında yapılan başka bir deneyde, bitkiler radyasyona tabi tutuldu. Amaç bitkilerin değişimini (Mutasyon) sağlamaktır. Bu deney sonucunda değişimlere yatkın bitkiler tarlalara e-kildi. ABD Ulusal Bilim Vakfında yönetici olan

Mary Clutter bu konuda şöyle diyor: "Artık elimizde öyle bir olanak var ki, geleneksel üretme yöntemleriyle 20 yılda başarabildiğimiz bir şeyi, bir bitki kuşağı içinde başarabiliyoruz."

Öte yandan, dünyada en fazla çöller kaplı alana sahip Afrika kıtasında, ağaç ve çayır-lardan oluşan "yeşil kuşaklar" sayesinde çöllerin büyümesini engellemek mümkün olabiliyor.

Aynı şekilde, bir takım yeni buluşlar Üçüncü Dünya ülkelerinde kullanılıyor. Örneğin evlerde fırın olarak kullanılabilen güneş yansıtıcıları, hızla azalan odun gibi yaka-kac kaynaklarının korunmasına yararlı. Yine araştırmacılar eski bir bi-sikletin gövdesi ve dişli-leleriyle bir sulama pompası yaptılar. Çin'de, çok al-çak su düşüşlerinden yararlanarak çalışan jenera-törler köylerin elektrik ihtiyacını karşılamada kullanılıyor. Filipinlerde imal edilen tek akşlı ve yerel malzemelerle yapılan traktörler ithal mali traktörlerin yarı fiyatına mal oluyor. Örnekler çoğal-tılabılır.

ÖNÜMÜZDEKİ 10 YILDA BİLİM YENİ ATILIMLAR YAPACAK

Bilim ve teknolojiye kaydedilen ilerlemeler yalnızca tarım alanıyla ilgili değil. Bir Üçüncü Dünya ülkesi olduğu için Türkiye açısından önem taşıyan bu gelişmeleri vurguladık. Yoksa son yıllarda bilim alanında görülen buluşları bunlar-la sınırlı görmemek ge-

SAÇTAN DA İNCE CAM ELYAFI TEL KABLO HALİNE GETİRİLİYOR. BU TEKNİK HABERLEŞMEDE DEVRİM YARATACAK

rek. Son yıllardaki teknolojik atılımlara bir göz atığımız zaman önümüzdeki yıllarda da ne gibi gelişmeler olabileceğini düşümleriz. Çünkü 1980 yıllarındaki araştırmalar ve uygulamalarla dayananaktadırlar. Önemli araştırmaların hedefi daha ucuz ve daha fazla üretim yapmaktır. Geçtiğimiz yıllardaki gelişmeleri, değerlendiren bilim adamları önümüzdeki yıllarda buluşların sa alanlarda yoğunlaşacağını düşünüyorlar: U-fak bilgisayarlar, cam elyafından optik malzeme, süper iletkenler, uzay teknolojisi ve canlılardaki hücrelerle ilgili araştırmalar.

BİLGİSAYARLAR

Son on yılda bilgisayar dalında görülen atılım dumsuz sayılmaz. Bundan 10 yıl önce, ufak bir bilgi iletme biriminde 10 bilgi parçası varken, şimdi bu sayı 256 bine çıktı. Bu sayede önümüzdeki yıllarda portatif bilgisayarlar, cep hesap makinaları kadar yaygınlaşabilecek.

CAM ELYAFINDAN OPTİK MALZEME

Bir saç teli kadar ince cam elyafı haberleşmede devrim yaratacak. Her bir tel, ışık sinyallerini uzak yerlere taşıyacak. Cam elyafı, eşdeğer madeni tellere göre daha fazla sinyal taşıyor. Böylece haberleşme daha u-zun ve kolay olacak.

SÜPER İLETKENLER

Bilindiği gibi bugünkü enerji insan için teknolojisinde en büyük sorun, nakil sırasındaki büyük enerji

kayıbıdır. Oysa eksi 273 derece santigratta, yani mutlak sıfıra yakın bir ısıda dondurulan bazı alaşım-lar, hemen hemen hiç kayıp vermeden enerjili nakledebiliyor. Çeşitli deneylerde, çapı bir milimetreden de az bir iletkenin, bilek kalınlığında geleneksel bir kablo kadar akım geçirdiği saptandı.

UZAY TEKNOLOJİSİ

Önümüzdeki yıllarda bu konudaki en büyük atılım kuşkusuz uzay mekiği projesi olacak. Buna göre, uzay mekiği adıyla anılan bir çeşit uçak, uza-yaya gidip gelecek. Bu gidiş gelişler, uzayda ağırlığın bulunmadığı şartlarda bazı deneylerin ve imalatın yapılması olanağına doğuracak. Böylece bazı kimyasal mad-deler ve ilaçlar çok daha ucuz yapılabilir. ABD'de yayınlanan "News-Week" dergisine bir demec veren uzay uçuşlarıyla ilgili bir yetkili "kasırga ve önemli depremleri, uza-yadaki uydular sayesinde önceden haber verilecek bir duruma geliyo-ruz" diyor.

HÜCRELER

KONUSUNDAKİ ARAŞTIRMALAR

Son yıllarda canlılardaki hücreler konusunda yapılan araştırmalar ise başlı başına bir yazı konusudur. Fakat insan hücrelerinden alınan bazı maddelerin bakterilere aşılanması sonucu birçok yararlı maddenin üretil-diyini söylemeden geçmeyelim. Örneğin, bilim adamlarının bakterilere insan genini aşılaması sonucu, şeker hastalığının çok gereksinim duy-

duğu insülin bol miktarda elde ediliyor. Buna benzer yollarla kanser tedavisinin de yakında mümkün olacağı belirtiliyor.

Tıpta geliştirilen yeni buluşlar arasında, bir saç teli bile dibekecek ince naylon ipikleri, hastalık hücreleri incelemeye olanak tanıyan elektro-nik mikroskopları, "X" ışınları kullanan röntgen tekniği yerine ses dalgalarıyla teşhis yapılmasını, yayap organları vb. sayılabılır.

Bütün bunların ötesinde bütün dünyada bilim adamları, mühendisler vb. bir yandan devrimci değişimleri ve kömürü havayı kirletmeden yakan yöntemler

üzerine çalışırken diğer yandan sentetik yakıtlar, hidrojen atomunun birleştirilmesi (fisyonu) gibi sorunlar üzerinde duruyorlar.

Bütün bu gelişmeler ülkemiz için şimdilik hayal gibi görülebilir. Fakat bilim öyle bir gelişiyor ki yazının başından belirttiğimiz gibi bunlar bizim gibi Üçüncü Dünya ülkelerinde de kullanılabilir. Elbette, ileri teknolojinin işsizliği artırması, bu buluşların olumlu bir şekilde yönlendirilmesi, bunların geniş kitlelerin yararına kullanılması gibi sorunlar vardır. Bu sorunların çözümünü de önümüzdeki dönemin konuları olarak değerlendirmeliyiz.

ÇİN'DE BİR LABORATUARDABÜĞDAY GAMMA IŞINLARINATABI TUTULUYOR

Basit güneş yansıtıcılar, köylerde odun yerine kullanılabilir

